22.06.2021

ANKARA TİCARET BORSASI Basın Bürosu

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

22 Haziran 2021 Sah

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

22 Haziran 2021 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4091)

— Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası Sistemine Devlet Tarafından Taahhüt Edilecek Reasürans Desteğine Dair Karar (Karar Sayısı: 4092)

— Tarımsal Ürünlerin 5300 Sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Çerçevesinde Faaliyet Gösteren Lisanslı Depolarda Muhafaza Edilmesi Halinde Destekleme Ödemesi Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 4093)

— Yalova İli, Merkez İlçe, Kazımiye Köyü Sınırları İçerisinde Yer Alan Bazı Alanların Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı İlan Edilmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 4094)

— Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatını Oluşturan Birimlerin Nitelik, Kurulduğu Şehir ve Ülke, Görev Alanı, Akredite Edildiği Ülkeler ve Bağlı Bulunduğu Misyonlar Hakkındaki 13/4/1999 Tarihli ve 99/12770 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 4095)

— Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Esnaf ve Sanatkârlara Kredi Kullandırılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4096)

— Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 4097, 4098, 4099, 4100, 4101, 4102, 4103)

— Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 4105)

— İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 4106)

— İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 4107)

— İkili Anlaşmalar Çerçevesinde Bazı Tarım ve İşlenmiş Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Kararlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 4108)

YÖNETMELİKLER

— Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 4104)

— Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Diş Hekimliği Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Muş Alparslan Üniversitesi Ortadoğu ve Afrika Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

GENELGE

— Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) Stratejisi (2021-2023) ile İlgili 2021/11 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi

TEBLİĞLER

— Avrupa Birliği Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

— Gürcistan Menşeli Bazı Tarım ve İşlenmiş Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 18/3/2021 Tarihli ve E: 2020/58 K: 2021/19 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 29/4/2021 Tarihli ve E: 2020/80 K: 2021/34 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 21/4/2021 Tarihli ve 2017/31861 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 21/4/2021 Tarihli ve 2018/5186 Başvuru Numaralı Kararı

Bazı tarım ürünleri ithalatında gümrük vergisi oranı yeniden belirlendi

Bazı tarım ürünlerinin ithalatında gümrük vergisi oranları ile ek mali yükümlülük tutarları yeniden düzenlendi.

Cumhurbaşkanı kararı kapsamında yayımlanan ithalat rejimi kararı uyarınca bazı tarım ürünlerinin ithalatında gümrük vergisi oranları ile ek mali yükümlülük tutarları yeniden düzenlendi.

Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yer alan ithalat rejimi kararıyla, sarımsak, pırasa, badem, ceviz, muz (plantain), yeşil ve siyah çay, yer fıstığı ve ezmesi, kolza tohumu, ayçiçeği ve aspir tohumu ithalatında gümrük vergisi oranları ile ek mali yükümlülük tutarları yeniden düzenlendi.

Yer fıstığı ithalatına uygulanacak yeni gümrük vergisi ile ek mali yükümlülük tutarları bugün yürürlüğe girdi.

Diğer ürünlerin gümrük vergisi ve ek mali yükümlülük tutarı ise 15 gün sonra yürürlüğe girecek.

Aynı gazetede yer alan diğer ithalat rejimi kararıyla, bazı kimyasal maddeler, vinil asetat, motorlu taşıtların ve aksamlarının üretimine yönelik plastik hammadde, doğru akım motorları, araç bataryalarının üretimine yönelik hammaddenin gümrük vergisi yeniden düzenlendi.

Bazı rulmanlar, entegre batarya sistemleri ve bazı görüntüleme elemanları da gümrük vergilerini belirtir listeye eklendi.

Tarımsal girdi fiyatları aylık yüzde 1,71 yükseldi

Tarımsal girdi fiyat endeksi, nisan ayında bir önceki aya göre yüzde 1,71, bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 22,15 artış gösterdi.

Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE), nisan ayında bir önceki aya göre yüzde 1,71, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 6,55, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 22,15 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 13,92 artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu, nisan ayına ilişkin Tarım-GFE verilerini açıkladı.. Buna göre ana gruplar itibariyle bir önceki aya göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi yüzde 1,69, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksi yüzde 1,85 yükseliş kaydetti.

Bir önceki yılın aynı ayına göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi yüzde 1,89, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksi yüzde 23,72 yükseldi.

En fazla artış gübre ve toprak geliştiricilerde yaşandı

Yıllık en fazla artış yüzde 41,78 ile gübre ve toprak geliştiriciler alt grubunda oldu. Yıllık en fazla artış gösteren diğer alt gruplar yüzde 36,54 ile çiftlik binaları (ikamet amaçlı olmayanlar) ve yüzde 32,68 ile bina bakım masrafları oldu.

Aylık en fazla artış da yüzde 5,73 ile gübre ve toprak geliştiriciler alt grubunda yaşandı. Alt gruplar itibariyle, bir önceki aya göre en fazla artış gösteren diğer alt gruplar ise yüzde 4,29 ile makine bakım masrafları ve yüzde 4,19 ile çiftlik binaları (ikamet amaçlı olmayanlar) oldu.

Enerji ve yağlar azalış gösteren tek alt grup

Geçen yılın aynı ayına göre en az artış yüzde 5,85 ile tohum ve dikim materyali, yüzde 11,09 ile tarımsal ilaçlar ve yüzde 16,10 ile diğer mal ve hizmetler alt gruplarında yaşandı. Aylık en az artış gösteren alt gruplar da sırasıyla, yüzde 0,83 ile tarımsal ilaçlar ve yüzde 0,84 ile malzemeler oldu.

Bir önceki aya göre azalış gösteren tek alt grup ise yüzde 0,94 ile enerji ve yağlar oldu.

"Yumurta üreten sayısı azalıyor, işletmelerde atıl kapasite oranı artıyor"

Afyon Yumurta A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeleri Süleyman Ulaş ve İsmail Genç, yüksek yem maliyetleri ve düşük satış fiyatları karşısında sektörün zorlu bir süreçten geçtiğini dile getirdi.

Hayvancılık sektöründe tartışma yaratan yem fiyatları ve piyasadaki düşük talep trendi yumurta sektöründe üretimin geleceğini riske soktu.

Afyon Yumurta A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeleri Süleyman Ulaş ve İsmail Genç, Akıllı Tarım programında sektörün bugünü ve geleceğini değerlendirdi.

Yumurta üretiminde temel girdilerin başında yem geldiğini hatırlatan Süleyman Ulaş, fiyatlardaki sert yükselişin üretimi riske soktuğunu ifade etti.

Ulaş, "Afyon'dan bundan iki yıl önce 30 civarında yumurta üreticisi varken bu sayı bugün 15-16'lara geriledi. İşletmelerde atıl kapasite oranı her geçen gün artıyor. İşletmemde yüzde 60 kapasite ile çalışıyorum. Şu anda Afyon A.Ş.'nin ortaklarında ortalama yüzde 30-40 atıl kapasite var. Niye? Çünkü insanlar 65 kuruşa ürettikleri yumurtayı 45-50 kuruşa satarak bu üretime devam edemezler. Üretim her geçen gün azalıyor ve üretimdeki azalma önümüzdeki dönemde ne yazık ki yumurta fiyatlarına artış olarak yansıyacak" dedi. Afyon Yumurta A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Genç de üretimin geleceğine ilişkin risklere değinerek uyarılarda bulundu: "İşletmemize geçen yıl bir civcivi 1,7-2 TL arasında alırken, bugün aynı civciv fiyatı 6-6,5 TL'ye çıktı. İstediğimiz kadar civciv tedarik edemediğimiz için de her geçen gün kapasitelerimiz düşüyor. Bir yandan bu işi bırakmak isteyen işletmeler var, bir yandan iflas eden şirketler var ve bazıları da kapasitelerini azaltıyor. Önümüzdeki yıllarda daha büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalabiliriz" diye konuştu.

İsmail Genç, "Küçük ve orta ölçekli işletmeler gelecek 5-10 yılda maalesef yok olacak. Bir kısmı batacak, bir kısmı da gönüllü olarak bu işten çıkacak. Önümüzdeki 5-10 yılda tavukçuluk sektörü Türkiye'de holdinglerin ve büyük ölçekli şirketlerin eline geçecek. Bu şartlarda bizim gibi üreticilerin bu işi devam ettirme şansı yok" dedi.

5 düzenlemeyle "Ekonomi Reformları Eylem Planı"

Ekonomi Reformları Eylem Planı'nda hayata geçirilmesi öngörülen düzenlemelerden 5 tanesi ön plana çıkıyor.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın duyurduğu, Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'ın takvimlendirdiği Ekonomi Reformları Eylem Planı'nda 30 Haziran 2021'e kadar kanuni düzenleme ile hayata geçirilmesi öngörülen düzenlemelerden 5 tanesi ön plana çıkıyor.

Takvime uyulması halinde...

Reform planında açıklanan takvime uyulursa; proje finansmanı fonu ve projeye dayalı menkul kıymetler sistemi kurulması yanı sıra KGF desteğiyle 5 ve 6'ncı bölgede imalat sanayi yatırımlarına uzun vadeli kredi desteği sağlanması, yatırım imkanlarını kolaylaştıracak unsurlar olacak. Finansal tüketicilerin korunması ile Risk Merkezi'nin organizasyonu gibi iki önemli düzenleme yanı sıra, son günlerde sıkça tartışılan kamu görevlilerinin başka kurumların yönetiminde alabilecekleri görev sayısını bir ile sınırlandıran bir düzenleme daha hayata geçirilecek.

Proje finansmanı fonu ve projeye dayalı menkul kıymetlere ilişkin gerekli düzenlemeler tamamlanacak. Sermaye piyasalarının güçlendirilmesi başlığı altında yer alan bu eylem, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılacak idari düzenlemeler arasında yer alıyor.

Uzun vadeli destek

Eylemin hayata geçirilmesiyle; kamu hizmeti niteliği taşıyan, altyapı, ulaşım, enerji, haberleşme, sağlık vb. alanlardaki projelerin sermaye piyasaları yoluyla finanse edilmesi ve bu yatırımlara vatandaşlarımızın iştirak edebilmesi mümkün hale getirilmesi amaçlanıyor.

Eylem Planının 'Cari Açık' başlığı altında yer elen eylem uyarınca Kredi Garanti Fonu (KGF) teminatı ile 5. ve 6. Bölgelerde imalata dayalı, ithal ikamesi ve ihracatı önceleyen yatırımlara uzun vadeli kredi desteği sağlanacak. Buna ilişkin idari düzenlemeler, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Kredi Garanti Fonu tarafından gerçekleştirilecek.

'Risk Merkezi' MB kontrolünde

Türkiye'nin tüm finansal kredi ve risk verisini içeren Risk Merkezi, Merkezi Bankası kontrolünde yeniden organize edilecek. Bununla ilgili önce kanuni düzenleme yapılacak, ardından Merkez Bankası idari düzenleme gerçekleştirecek.

Finansal tüketicinin korunması, piyasa bütünlüğü ve rekabetin güçlendirilmesine yönelik gözetim mekanizması oluşturulacak. Buna yönelik idari düzenleme Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu(BDDK) tarafından yapılacak. Eylem Planının önemli bir düzenlemesi de eğer hayata geçirilebilirse, son günlerin tartışmalı konusu olan kamu görevlilerinin başka kurumların yönetim ve denetim kurullarında da görev yapmalarına sınırlandırma getirilmesi olacak. Buna göre, kamu görevlileri başka kurumların yönetim veya denetim kurullarından en fazla bir tanesinde görev alabilecekler.

Enflasyon dinamiğini takip için Fiyat İstikrarı Komitesi kurulacak

Eylem Planında 30 Haziran 2021'e kadar yapılması öngörülen düzenlemeler şunlar:

- Fiyat istikrarının sağlanması amacıyla enfl asyon dinamiğini takip etmek, dezenfl asyon süreci önünde risk oluşturan şokları değerlendirmek, gerekli önlemleri belirlemek ve yönetmek için Fiyat İstikrarı Komitesi oluşturulacak. Bu eylem için kanuni düzenleme yapılması gerekiyor.Kamu personeline dair iş ve işlemlerin tek bir idare tarafından yürütülmesi sağlanacak (kanun).
- Özel Hesap Uygulamaları, hizmetin niteliği gereği acil ve zorunlu olanlarla sınırlandırılacak, bu kriterleri karşılamayan uygulamalar kademeli olarak kaldırılacak (kanun).
- Ekonomi Koordinasyon Kurulu'na (EKK) Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlık edecek. EKK; Hazine ve Maliye Bakanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Ticaret Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Aile, Çalışma ve Sosyal Strateji ve Bütçe Başkanı'ndan oluşacak (kanun/idari düzenleme).

- Kamuda taşıt alımı ve kiralanması, temsil ve ağırlama gibi harcama alanlarına katı sınırlamalar getirilecek (idari karar).
- Hazinenin kullanımı dışında kalan kurumların hesabı, Tek Hazine Kurumlar Hesabı sistemine aktarılacak ve nakit yönetimi verimliliği artırılacak (idari karar).
- Üretim, lojistik ve perakende sektörüne yönelik rehber dokümanlarla yönlendirmeler yapılacak.
- Kartlı ödeme sistemleri alanında ülkemizin markası olan "TROY" ayrı bir şirket çatısı altında yapılandırılacak.
- Elektrik enerjisi depolama tesislerinin kurulmasına yönelik yasal altyapı tamamlanacak.
- İhracat potansiyeli yüksek olan KOBİ'lerin dış pazarlara açılmaları daha ileri seviyede teşvik edilecek.
- Düzenleyici ve denetleyici kurum başkanlarının, diğer kurum yönetim ve denetim kurullarında görev almaması ilke olarak gözetilecek.
- TÜİK "ilişkili kuruluş" yapısına dönüştürülecek (Kararname cb).

Petrol fiyatları 75 doları aştı

Brent petrol 2019 yılının nisan ayından bu yana ilk kez 75 doların üzerinde.

Petrol fiyatları, küresel talebin hızla artacağı beklentileri etkisiyle 75 doların üzerine yükseldi.

Küresel petrol piyasalarında Brent'in varili TSİ 8:00'da yüzde 0,31 artışla 75,13 dolara, ABD hafif petrolü (WTI) ise yüzde 0,08 artışla 73,72 dolara yükseldi. Petrol fiyatları dün Brent'te yüzde 1,9, WTI'da ise yüzde 2,8 artmıştı.

Petrol fiyatları, küresel COVID-19 aşılarının hızına ilişkin iyimserlik ve yaz seyahatinde beklenen toparlanma konusunda son dört haftadır yükselişte.

Rakuten Securities emtia analisti Satoru Yoshida, iyileşen talep görünümü etkisiyle piyasa hissiyatının güçlü bir durumda olduğunu ve Asya hisse senedi piyasalarındaki rallinin de risk iştahını artırdığını söylüyor.

Asya piyasalarının, yatırımcıların ekonomik büyümeye odaklanmasının ABD Merkez Bankası'nın (Fed) faiz oranlarını beklenenden daha erken artırmasıyla ilgili endişeleri kısmen dengelemesiyle dört haftanın en düşük seviyesinden yükselişe geçen hisseler toparlanmasını sürdürüyor.

BofA Global Research sene sonu ve gelecek sene için petrol fiyatları tahmini yukarı yönlü revize etti ve petrol fiyatlarının 2022 yılında varil başına 1000 dolara ulaşabileceğini öngördü. Emtia brokerı Fujitomi analisti Toshitaka Tazawa, ham petrol stoklarının dört haftadır düştüğü için yatırımcıların haftalık ABD envanter verilerine odaklandığını söyledi.

Reuters'in pazartesi günü yaptığı ön ankete göre, ABD ham petrol stoklarının art arda beşinci hafta düşmesi beklenirken stoklar geçtiğimiz hafta yükseldi.

Tazawa, "Petrol fiyatlarının, Avrupa ve ABD'deki ekonomik toparlanmayla birlikte yakıt talebinin hızla artacağı beklentileri ile yükselmesi bekleniyor." dedi.

Dünyanın en fazla işlem gören iki petrol sözleşmesi arasındaki fiyat farkı, yedi aydan fazla bir sürenin en düşük seviyesine daraldı ve bu da ABD petrol üretiminin hala COVID-19 sıkıntılarında olduğunu ve piyasada arzın yetersiz kalacağını gösteriyor.

İran nükleer anlaşmasını canlandırma müzakereleri, ülkedeki cumhurbaşkanlığı seçimlerini İbrahim Reisi'nin kazanmasının ardından Pazar günü duraklatılmıştı.

Reisi, pazartesi günü İran ile altı ülke arasındaki 2015 nükleer anlaşmasını yeniden canlandırma görüşmelerini destekledi, ancak Washington tüm yaptırımları kaldırsa bile ABD Başkanı Joe Biden ile görüşmeyi kesinlikle reddetti.

Fujitomi'den Tazawa, "Yeni sert başkan nedeniyle İran ham petrolünün piyasaya dönme olasılığının düşük olması da piyasayı destekliyor" dedi.

Türkiye'de satın alma gücü AB'nin yüzde 36 gerisinde

Türkiye'nin 2020 yılında satın alma gücü 27 Avrupa Birliği ülkesi ortalamasının yüzde 36 altında kaldı. Kişi başı bireysel tüketim düzeyi ise AB'nin yüzde 28 gerisinde kaydedildi.

Türkiye İstatistik Kurumu, 2020 yılına ilişkin geçici Satınalma Gücü Paritesi (SGP) verilerini açıkladı.

Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından açıklanan SGP'ye göre, kişi başına GSYH endeks değeri, 27 Avrupa Birliği (AB) ülkesi ortalaması 100 iken Türkiye için 64 oldu ve AB ortalamasının yüzde 36 altında kaldı.

Karşılaştırmalarda, 27 AB üyesi ülke, 3 Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ülkesi (İsviçre, İzlanda ve Norveç), 5 aday ülke (Türkiye, Kuzey Makedonya, Karadağ, Sırbistan ve Arnavutluk), 1 potansiyel aday ülke (Bosna-Hersek) ve Birleşik Krallık ele alındı.

Karşılaştırmalarda yer alan 37 ülke arasında SGP'ye göre kişi başına GSYH endeksi en yüksek ülke 266 ile Lüksemburg, en düşük ülke ise 31 ile Arnavutluk olarak kayıtlara geçti. Kişi başına GSYH endeksinde Lüksemburg AB ortalamasının yüzde 166 üzerinde, Arnavutluk ise yüzde 69 altında değere sahip oldu.

Türkiye'nin fiili bireysel tüketim düzeyi 72

Kişi başına fiili bireysel tüketim düzeyi 27 Avrupa Birliği ülkesi ortalaması 100 iken, Türkiye için 72 oldu ve AB ortalamasının yüzde 28 altında kaldı. Karşılaştırmalarda yer alan 37 ülke arasında kişi başına fiili bireysel tüketim değeri en yüksek ülke 131 ile Lüksemburg, en düşük ülke ise 40 ile Arnavutluk olarak kayıtlara geçti.

Türkiye'nin fiili bireysel tüketime ilişkin fiyat düzeyi endeksi, 2020 yılı geçici sonuçlarına göre 32 olarak belirlendi. Bu değer, AB ülkeleri genelinde 100 euro karşılığı satın alınan aynı mal ve hizmet sepetinin Türkiye'de 32 euro karşılığı Türk lirası ile satın alınabileceğini gösteriyor.

Erdoğan duyurdu: Sokağa çıkma kısıtlamaları kalktı

Bakanlar Toplantısı sonrası yeni kararları duyuran Cumhurbaşkanı Erdoğan, "1 Temmuz itibariyle başlamak üzere sokağa çıkma kısıtlamalarını tümüyle kaldırıyoruz. Müzikle ilgili kısıtlamayı da 24:00'e çekiyoruz" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Bakanlar Toplantısı'nın ardından yaptığı açıklamada kamu kurum ve kuruluşlarında normal mesai düzenine geçeceğini ifade ederek, "Müzikle ilgili sınırlamayı da 24.00'e çekiyoruz" dedi.

Sokağa çıkma kısıtlamalarının tümüyle kaldırıldığını belirten Erdoğan, şu ifadeleri kullandı:

Salgında yaşanan gelişmeler ve bu çerçevede ülkemizin izlediği yol haritası, Kabine gündemimizin ilk konusunu oluşturuyordu. Türkiye her alanda salgın döneminin dünyada en parlayan ülkesi olmuştur. Sanayi üretimimiz yükselişini düzenli olarak sürdürüyor.

Sanayi sektöründeki kayıtlı istihdam 4 milyon sınırına dayanarak, tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Salgın ve kuraklık nedeniyle ortaya çıkan durumu istismar ederek, yem süt fiyatlarını aşırı şekilde yükseltmeye çalışanlara da izin vermeyeceğiz, gerekli dersi vereceğiz.

Salgın döneminde işlerine ara vermek zorunda kalan esnaflarımızı kısa çalışma ödeneğinden pek çok destekle destekledik. Turizimcilere verdiğimiz KDV desteğini de 1 ay daha uzatıyoruz.

Bu konuda oldukça iyi bir yere geldik. Bugün itibariyle yaptığımız aşı sayısı 43 milyon doza yaklaşmıştır. Son 1 haftada nüfusuna oranla dünyada en çok aşı yaptıran ülke konumundayız. Hedefimiz birkaç hafta içerisinde 18 yaş nüfusumuzun üstünün tamamına açmaktır.

SOKAĞA ÇIKMA KISITLAMASI SONA ERDİ

1 Temmuz itibariyle başlamak üzere sokağa çıkma kısıtlamalarını tümüyle kaldırıyoruz. Müzikle ilgili kısıtlamayı da 24:00'e çekiyoruz.

Şehirler arası seyahat kısıtlamaları ile şehir içi toplu taşımadaki kısıtlamalar sona eriyor. HES kodu uygulaması yaygınlaştırılarak sürdürülecektir.

Konu ile ilgili ayrıntılar, İçişleri Bakanlığımızın genelgesiyle açıklanacaktır. Sırası gelen herkesin aşı olması hayati öneme sahiptir. Bizde aşımızı olarak bilim insanlarımıza olan güvenimizi gösterdik.

Erdoğan, gündeme ilişkin ise şunları söyledi:

NATO zirvesiyle başlayan, Azerbaycan'daki temaslarımızla devam eden yoğun bir haftayı geride bıraktık. Bugünkü Kabine toplantısında bu yoğun programlar enine

boyuna değerlendirdik. Türkiye, 1952 yılında NATO'ya katılmıştır. Ülkemiz tehditlerle mücadele için NATO üyesi olurken ekonomiden ticarete kadar yeni bir tercihte bulunmuştur.

Türkiye ittifaka karşı sorumluluklarını eksiksiz yerine getirmiştir. Soğuk savaş sonrası bölgesel krizler, terör ve salgın gibi sorunlarla yüzleşirken, NATO'nun önemi bir kez daha görülmüştür. Irak'tan Suriye'ye, Filistin'den Libya'ya kadar can yakıcı durumda NATO kendisinden beklenen güçlü iradeyi ortaya koyamamıştır.

'SINIRLARIMIZDA BAŞKA BİR TERÖR ÖRGÜTÜNE İZİN VERMEYECEĞİZ'

İttifakın önümüzdeki 10 yılık haritasını oluşturan NATO 2030 sürecini bu bakımdan önemli görüyoruz. Gerçekleştirdiğimiz temaslarda NATO konseptinin askeri ve diğer şartların günümüz durumuna uyması görüşünü paylaştık.

NATO'nun sorumluluk alanlarıyla ilgili önceliklerini müttefiklerimize tekrar sunduk. Suriye'de bir dönem ittifakın en önemli sorunu olarak gösterilen DEAŞ'a karşı tek mücadeleyi yapan Türkiye'yi herkese hatırlattık. Ülkemizin bu gayretine rağmen güney sınırlarımızdaki başka bir terör örgütü üzerinden tehlikeli yapılaşmaların oluşmasına asla izin vermeyeceğimizi hatırlattık. Bu konuda daha samimi ve güçlü katkı beklediğimiz anlattık.

Bu zirvede bir kez daha görülmüştür ki Türkiye'siz bir NATO'nun varlığını sürdürmesi güçtür. Türkiye en çok desteğe ihtiyaç duyduğu dönemde yalnız bırakılmış olmasına rağmen NATO'nun korunması önemini kabul etmektedir. Bu anlayışla hükümlülüklerimizi yerine getirirken bir kez daha aynı sıkıntıların yaşanmaması için tekliflerimizi sürdürmeye devam edeceğiz. Önümüzdeki dönemde hem ittifakla hem de müttefiklerimizle daha yakın ve olumlu işbirliği içinde olacağız.

NATO ZİRVESİ'NDE GÖRÜŞMELER

NATO Zirvesi marjında çeşitli ülkelerin liderleriyle çok kapsamlı görüşmeleri ele aldık. Zirve günü olan 14 Haziran'da Fransa Cumhurbaşkanı Macron'la, İngiltere Başbakanı Johnson, Almanya Şansölyesi Merkel, Yunanistan Başbakanı Miçotakis ve son olarak ABD Başkanı Biden ile bir araya geldik. Ayrıca zirve sırasında pek çok ülke temsilcisi ile de görüştük.

Sayın Macron, Miçotakis ve Biden ile doğrudan temaslarımızı sıklaştırma konusunda mutabık kaldık. Çözüm yollarını bulma konusunda karşılıklı olarak ifade ettik. Biden ile yapılan görüşme göreve geldikten sonra ilk yüz yüze yapılan görüşme açısından çok önemliydi.

Bu görüşmede ülkelerimiz arasında bilinen sorunları karşılıklı ifade ederek tekrar ortaya koyduk. Bununla kalmadık, asıl bundan sonraki işbirliği kapsamında görüş

alışverişinde bulunduk. Biden, görüşme sonrası yaptığı açıklamalarda bu yöndeki değerlendirmeleri kamuoyuyla paylaştı.

Sayın Biden ile yakaladığımız bu güzel iklimi ülkelerimiz adına maksimum verime dönüştürmekte kararlıyız. Aramızdaki sorun başlıklarını ise karşılıklı hassasiyetlerimiz, beklentilerimiz içerisinde çözüme kavuşturacağımıza inanıyoruz. Bu şartla her ülkeyle olduğu gibi ABD ile de yakın müttefiklik ilişkileri geliştirmeye hazırız. ABD ile de olumlu ve yapıcı bir temelde yeni bir dönemin kapısını araladığımıza inanıyoruz.

'ŞUŞA'NIN NASIL YIKILDIĞINI, YAKILDIĞINI GÖRDÜK'

Azerbaycan'daki programlarımız için Salı günü geç de olsak Bakü'ye ulaştık. Aliyev ile birlikte Şuşa şehrine hareket ettik. Heyet üyelerimizle birlikte Şuşa'ya birlikte giderken savaşın acılarını görme imkanımız oldu. Her tarafın nasıl yıkıldığını, nasıl yakıldığını gördük.

Bütün bunlarla beraber bunların kalkıp dünyaya, "Gelin Karabağ'ı görün." Minsk 3'lüsünün buraları tekrar tekrar görün. Altyapının hiç olmadığı ya da tümüyle bozulduğu tarihi ve kültürel mirasların ağaçların yıkıldığı bu güzel coğrafyanın ayağa kaldırılma anına şahit olduk.

'ŞUŞA BEYANNAMESİ İLE YENİ BİR DÖNEMİ BAŞLATTIK'

Zor bir coğrafyada başardıkları önemli işleri görünce ülkemiz adına gurur duyduk. Bu bölgenin en geç 1 yıl içinde tamamen yeni bir çehreye kavuşmuş olacağına inanıyorum. Şuşa Karabağ savaşında en son kurtarılan yerlerden biridir.

Azerbaycan tarihine damga vurmuş pek çok sanat, bilim erbabı Şuşa'dan çıkmıştır. Yüzlerce tarihi eser bölgeye vurulan Türk mührünü kazımak için vandalca ortadan kaldırılmıştır. Yıllarca vatan hasreti çeken muhacir kardeşlerimizin en kısa sürede evlerine dönmeleri için Türkiye olarak elimizden ne geliyorsa yapmaya devam edeceğiz.

Aliyev'le birlikte imzaladığımız Şuşa beyannamesi ile ilişkilerimizde yeni bir dönemi başlattık. Şuşa başkonsolosluğumuzun en kısa sürede açılmasından gündemimizdeki her bir başlığı hızla hayata geçireceğiz.

Çarşamba günü de Azerbaycan Milli Meclisi'ne misafir olduk. Azerbaycan'ın hep yanında olduğumuzu tüm dünyaya bir kez daha ilan ettik. Karabağ zaferinin Azerbaycan için ne anlam ifade ettiği önümüzdeki günlerde daha iyi anlaşılacaktır.

CHP'den 189 maddelik yargı paketi çağrısı

CHP Grup Başkanvekili Özel, CHP'nin 189 maddelik Yargı Paketi ile ilgili olarak, "Yarın AK Parti'nin 27 maddelik sözde hukuk reformu görüşülürken 'samimi misiniz' sorusunun da cevabı verilecek. Çünkü önlerinde 189 maddelik değişiklik önerisi var, samimilerse kanun tekliflerinin birleştirilmesi ve birlikte görüşülmesi gerekiyor." dedi.

CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, CHP'nin hukukçu milletvekilleriyle birlikte TBMM'de, CHP'nin 189 maddelik Yargı Paketi ile ilgili basın toplantısı düzenledi. Toplantıda Özgür Özel ve Anayasa Komisyonu CHP Sözcüsü, İstanbul Milletvekili İbrahim Kaboğlu açıklama yaptı.

Özgür Özel, şunları söyledi:

"Bir paketimizin hazırlığı kamuoyunun malumuydu. Bizim önem verdiğimiz husus, katılımcılık. Hukukla ilgili düzenleme yapılıyorsa, bu konuda hukuk alanının tüm paydaşlarının sözünün dinlenmesi gerekiyor. 'Biz bu konuda iki parti birbirimizle anlaştık, noktası virgülüne dokunmayız, adına da reform deriz' demekle reform olmuyor. Zaten sistem reforma muhtaçsa, kötü demektir. Adalet ve Kalkınma Partisi, iktidarının 19. gününde değil ve kendilerinden önceki Başbakan Kemal Kılıçdaroğlu değil, Adalet Bakanı da Sayın Kaboğlu ya da milletvekillerimizden bir tanesi değildi.

Yıllardır hukuk reformu yapan AK Parti, her reformuyla aslında bir reforma muhtaç bir hukuk sisteminin olduğunu vurguluyor, ama sonra, 'biz düzelteceğiz' diyor. Hukuka güven, yüzde 20'ler seviyesine kadar geriledi. Daha da trajik olanı, bir ankette hakimler ve savcılara sorulan soruda 'birinci derecede yakınınızın ya da sizin adliyeye işiniz düştüğünde, adaletin tecelli edeceğine inancınız' sorusuna, yüzde 23 oranında 'inanıyorum' cevabını veriyorsa, oturulup düşünülmesi gerekir. Geçen haftaki Soma'daki karar eksiklikten çıkmadı. Vereceğim bir sembolik kanun teklifinde 'olası kast' maddesinin çıkarılmasını önereceğim, sebebi de kullanılamayacağı anlaşılmaktadır. Tabi ironi yapıyoruz."

"Samimilerse birlikte görüşülmesi gerekiyor"

AK Parti'nin 27 maddelik teklifiyle sıkıntıların çözülemeyeceğini söyleyen Özel, şöyle konuştu:

"Karşınızda bulunan heyet ve hukukçular, tam 189 maddelik paketi hazırladı. Sayın Genel Başkanımızın onayı ve incelemelerinden sonra Meclis'e teslim etmiş durumdayız. Yarın AK Parti 27 maddelik sözde hukuk reformu görüşülürken 'samimi misiniz' sorusunun da cevabı verilecek. Çünkü önlerinde 189 maddelik değişiklik önerisi var, samimilerse kanun tekliflerinin birleştirilmesi ve birlikte görüşülmesi gerekiyor

Yapıcı muhalefet' diyorsunuz ya biz buradayız, samimiyseniz gelin CHP'nin verdiği bu kanun teklifinin arkasında durun. Mafya-siyaset-medya ilişkileri bu kadar ortaya saçılmışken, herkes 'aradığınız savcıya ulaşılamıyor' sesini duyup uykusu kaçıyorken, Adalet Bakanı'na da fiilen ulaşılıp zihnen ulaşılamıyorken, yani Adalet Bakanı da 'böyle düşünüyormuş' söylentileri varken ama fiiliyatta Adalet Bakanı'nın edilgen tavrı bu ülkeye bunları çektiriyorken, biz buradayız. 'Reform öyle olmaz böyle olur' demek için değil, niyetiniz varsa reformu birlikte yapalım. Bizim geçmiş 19 yıllık pratiğimizden umudumuz yok ama sosyal demokratlar en iyisi için pozitif emek verme noktasındalar."

Kaboğlu: Strateji belgesi ve eylem planıyla paralellik bulunuyor

CHP İstanbul Milletvekili İbrahim Kaboğlu da paket hakkında bilgi verdi. Anayasa hukukçusu olan Kaboğlu, 20 ayrı örgüt ve 65 uzmanın katılımıyla paketi hazırladıklarını söyleyerek, şöyle konuştu:

"Bizim yaptığımız çalışma esasen Adalet ve Kalkınma Partisi'nin yürüttüğü çalışmalardan tümüyle ayrı bir çalışma değil. Biz hemen demokratik anayasa hedeflerimiz doğrultusunda birçok çalışma yapmış olsak da özellikle Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin açıklanması ve İnsan Hakları Eylem Planı açıklanması ile bizim yaptığımız çalışmalar arasında örtüşme olmasa da amaç ve hedef yönünde paralellik bulunmaktadır. Yargı Reformu Strateji Belgesi, itirafları da beraberinde getirmekteydi. Çünkü 18 yıllık iktidarın 'insan hakkı ihlalleri vardır, adil yargılanma hakkı ihlal edilmektedir reform çalışmalarına başlayacağız' şeklindeki metni, 'biz Anayasa'da öngörülen adil yargılanma hakkını gerçekleştiremedik' itirafıydı. Burada sıralanan birçok husus aslında Anayasa var olduğu halde, Anayasa hükümlerinin uygulanmadığının birer itirafıydı. 9 amaç, 50 hedef ve 393 faaliyet içeren bir belge söz konusu İnsan Hakları Eylem Planı'nda. Bunlar arasında 'yargıya güvenin artırılması, işkence ve kötü muamelenin yasaklanması ve sağlıklı ve yaşanılabilir çevrenin korunması' gibi birçok hedef ve amaç sıralanıyor olmakla birlikte zaten 'sağlıklı ve yaşanılabilir çevre' zaten Anayasa'nın güvencesi altındadır ama Kanal İstanbul'a kadar Türkiye'yi yağmalayan projelerin Anayasa'ya aykırı olduğunu söylemeye bile gerek yok...

Arzu ederlerse, çünkü biz parti olarak en başta böyle bir çalışmaya katmak istedik, açıkça davet gönderdik, yasama çalışmasını uzlaşmacı kültürle, müzakereci demokrasi ruhuyla yürütebiliriz. Çünkü amaç burada iktidar ve muhalefet partileri arasındaki mücadele değil, bu kadar yakıcı konuda Türkiye'nin önünün açılmasıdır. Yoksa daha çok Soma cinayetleri ve kitlesel cinayetlerle, çete-mafya-siyaset üçgeniyle bunların sürekli devlet yapısını, hukuk devletini aşındırıcı, öğütücü süreçlerle karşılaşabiliriz. Biz muhalefet onlar iktidar diye ayrım söz konusu değil. Birlikte yapalım. Hukuk devleti hedefinde birlikte yapalım. Ortak çalışma yürütemezsek bir gün bakarız hukuk devleti mücadelesi adına devleti bile göremeyebiliriz tıpkı son haftalarda tanık olduğumuz skandallar dizisinde olduğu gibi."

Tartışma yaratacak açıklama: Türkiye öncü olmayı kabul etti

ABD'nin yıllar sonra peyderpey Afganistan'dan çekilmesi, bölgedeki dengeleri de tartışmaya açtı. NATO'ya bağlı Türk kuvvetlerinin bölgede kalması için sunulan teklif, muhalefetin tepkisini çekerken son açıklama yeni tartışmalara da gebe. Pentagon Sözcüsü Kirby, Türkiye'nin Kabil Havaalanı'nın güvenliğinde öncü rol oynamayı kabul ettiğini açıkladı.

Pentagon Sözcüsü John Kirby, günlük basın toplantısında gazetecilerin sorularını cevapladı. Kirby'e, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ile ABD Savunma Bakanı Lloyd Austin'in görüşmesinde Kabil Havaalanı'nın korunması konusunun gündeme gelip gelmediği soruldu.

"DAHA ÇOK İŞ VAR"

Kirby, ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan'ın, geçen hafta Brüksel'de ABD Başkanı Joe Biden ve Cumhurbaşkanı Erdoğan arasında yapılan görüşme ile ilgili açıklamasını hatırlattı.

Kirby, şunları kaydetti: "Türkiye bu görüşmede, havalimanının korunması konusunda öncülük etmeyi kabul etti. Ancak bu konuda hala üzerinde çalışılması gereken detaylar var. Yapılması gereken daha çok iş var" diye konuştu.

Pentagon Sözcüsü John Kirby

KILIÇDAROĞLU'NDAN TEPKİ

NATO Zirvesi sürerken, CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, NATO'nun Türkiye yönelik Afganistan teklifini eleştirmişti.

Kılıçdaroğlu "Kabil'de Mehmetçik Taliban ile baş başa bırakılmamalı. Taliban, 'NATO ülkelerini istemiyoruz' diye rest çekmiş durumda. Amerika'nın çekildiği yerde biz Amerika'nın jandarmalığını yapmamalıyız" demişti.

ERDOĞAN'DAN NATO AÇIKLAMASI

Brüksel'deki NATO Zirvesi'ne katıldıktan sonra gazetecilerin sorularını cevaplayan Cumhurbaşkanı Erdoğan ise Afganistan teklifi ile açıklamalarda bulunmuştu.

Erdoğan, Biden ile görüşmesinde Kabil Havaalanı'nın durumunu görüşüp görüşmediği ile ilgili sorusu üzerine, Afganistan konusundaki düşüncelerini çok açık, net olarak Biden'a ifade ettiğini belirterek "Eğer Afganistan'dan çıkmamız istenmiyorsa, özellikle orada belli bir desteğin verilmesi isteniyorsa diplomatik, lojistik bunun yanında mali konularda Amerika'nın bize vereceği destek büyük önem arz ediyor" demişti.

Gıda fiyatlarındaki artışta tek suçlu aracılar mı?

Ali Ekber YILDIRIM 22 Haziran 2021 Salı

Gıda fiyatlarındaki artış denilince özellikle yaş meyve ve sebzede hemen akla aracılar geliyor. Tarladan sofraya kadar olan süreçteki fiyat artışları dile getiriliyor. Üreticiden ucuza alınan ürünün tüketiciye pahalıya ulaştığı ifade ediliyor.

İşin bir başka boyutu var. Tarladan fabrikaya oradan da sofralara veya ihracata giden ürünlerdeki fiyat artışı. Gıda ürününün konulduğu ambalajdan etikete, teneke kutudan cam kavanoza kadar olan malzemelerin çoğunun ya kendisi ya da hammaddesi ithal ediliyor. İthalat nedeniyle de özellikle koronavirüs pandemisi döneminde fiyatlar ürüne göre yüzde 45 ile yüzde 100 oranında arttı. Bazılarında döviz bazında yüzde 100 artış oldu. Bu fiyat artışının faturasını da elbette tüketici ödüyor.

İzmir Ticaret Odası Gıda İmalat Meslek Komitesi Başkanı ve aynı zamanda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu Üyesi Cemil Gökçen'in ve sektör temsilcilerinin verdiği bilgiler ışığında gıda dışı malzemelerdeki fiyat artışının gıda fiyatlarına etkisini araştırdık. Ortaya çok çarpıcı sonuçlar çıktı.

Gıda dışı malzemelerin ürün maliyetindeki payı

Satın aldığımız ambalajlı gıdalarda sadece içindeki ürüne para vermiyoruz. Ambalajına, etiketine, içine konulan katkı maddelerine de bir ödeme yapıyoruz. Öyle ki, ödediğimiz paranın bazen sadece yarısı ürüne gidiyor. Bir kaç örnek vermek gerekirse, kurutulmuş domates, yarı-kurutulmuş domateste ambalaj ve diğer malzemeler ürün maliyetinin yüzde 35 ila yüzde 40'ını oluşturuyor.

Turşu, közlenmiş biber, közlenmiş patlıcan, soslarda bu yan malzemelerin maliyeti ortalama yüzde 45 civarında.

Reçel, helva, tahin, baharat ve benzeri ürünlerde bu oran yine yüzde 35-40 seviyesinde.

Zeytinde ambalaj maliyeti yüzde 60 düzeyinde.

Pandemi zamları maliyetleri daha da artırdı

Yardımcı malzemeler olarak kabul edilen ambalaj, etiket ve diğer ürünlerin fiyatı pandemi sürecinde neredeyse yüzde 100'e varan oranda arttı. Bu dönemde ambalajlı ürünlere olan talebin artması, döviz kurundaki artış, navlun ve benzeri hizmetlerdeki fiyat artışı maliyetleri ve dolayısıyla ürün fiyatlarını ciddi oranda artırdı.

Sadece konserve sektörüne bakıldığında bile, dayanıklı gıda ürünlerinin maliyetinin yüzde 35 ile yüzde 60'ını ambalaj, etiket, koruyucu madde oluşturuyor. Bu oran son zamlardan önce yüzde 25-45 aralığındaydı. Yani 10 liraya mal edilen bir konservenin ürün ambalajına bağlı olarak 3,5 ile 6 lirası ambalaj, koruyucu madde, etiket gibi malzemeler oluşturuyor.

Ambalajda dışa bağımlılık korkutuyor

Ambalaj malzemeleri denildiğinde; konserve teneke, teneke kapak, boş cam konserve pet/plastik ambalaj, plastik kapak, etiket, koli, bant, palet, yapıştırıcı, kapak bandı ve benzeri çok çeşitli ürünler kullanılıyor. Bu ürünlerin neredeyse hepsi hammadde ya da bitmiş olarak ithal ediliyor.

Konserve teneke için teneke plaka, cam için kum ithalatı yapılıyor. Kapak için teneke ithal, plastik ambalaj için Petkim dışında üretici yok gibi. Onun da hammaddesi petrol ve dolar ile fiyatlandırılıyor. Etiket kâğıdı ithal, koli/karton kutu kağıdı ithal. Neredeyse yerli hammadde yok gibi.

Pandemi ile birlikte bunların döviz bazlı fiyatlarında yüzde 20, yüzde 30 artış oldu. Kâğıtta ciddi sıkıntı var. Bunun üzerine navlun krizi, Süveyş kanali krizi nedeniyle, ambalaj fiyatları neredeyse yüzde 100'e yakın oranlarda arttı.

Malzeme tedarikinde de ciddi sıkıntılar var

Sorun sadece fiyat artışı da değil, gıda sektörü bu malzemelerin tedarikinde de ciddi sıkıntılar yaşıyor. İthalata bağımlılık nedeniyle dışarıdan alınan ürün veya hammadde yüksek dolar kurundan, konteyner krizi, pandemi etkisi, Süveyş Kanalı'nın bir süre kapanması ve diğer nedenlerden dolayı çok zamlandı. Aynı zamanda bu ürünlerin tedariki de sorunlu hale geldi.

Sektör temsilcileri, bu ürünlerin Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgi alanına giren ürünler olmadığını, ithalat rejimi ile ilgili olarak Ticaret Bakanlığı'nın gümrük oranlarını değiştirdiğine dikkat çekiyor. Üreticiler bu durumun sürdürülemez olduğunu belirterek, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bir sanayi envanterini ortaya koymasını ve bu yardımcı malzemelerin bir an önce yerli alternetiflerinin olması gerektiğini dile getiriyor.

Her şey ithal her şey yabancı

İhraç edilen konserve sebze ürünlerin yerli ve millilik durumu şu şekilde; tohum yabancı, gübre yabancı, ilaç yabancı, ambalaj yüzde 90 yabancı, üretim ve taşıma sürecinde kullanılan doğalgaz, enerji, mazot vb. bunların çoğu ithal. Yurtdışına giden konteyner yabancı, konteynerin çıkış yaptığı liman işletmesi yabancıda. Tarlada çalışmak zorunda kalan Suriyeli işçiler.

Konserve sanayisinde kullanılan ayçiçek yağı geçen sene tanker bazında tonu 7 bin liraydı. Bu sene ithalat maliyeti yükselince tonu 15 bin liraya çıktı.

Kağıtta çok ciddi sorun var. Etiketler çok geç geliyor. Kağıt ithalatı sorunu çözmüyor. Yerli sanayi için ağaç dikimi, selüloz üretimi ve SEKA benzeri bir sanayi olması lazım. Sadece üretmek de yetmiyor, geri dönüşüm ve tasarrufları da arttırmak gerekiyor.

Sanayici üretici üzerinde baskı kuruyor

Sanayide kullanılan yardımcı malzemelerde dışa bağımlılık en üst seviyede olunca döviz arttıkça fiyatlar artıyor. İhracatta rekabet gücü azalıyor. Gıda imalatçısı, sanayicisi maliyetleri düşürmek için daha ucuza hammadde almak için çiftçiye yükleniyor. İthal yardımcı malzemelerde fiyatı düşürmeye gücü yetmeyince içerdeki hammadde maliyetini düşürmeye çalışıyor. Bunun da faturası üreticiye çıkıyor.

Özetle, Türkiye, tarımda, gıdada zengin potansiyelini değerlendirecekse buna uygun altyapıyı, gıda ambalajı, yan malzemelerle ilgili yerli sanayide de atılım yapmak zorunda. Bugün olduğu gibi, üretimden sofraya kadar olan süreçte kullanılan girdiler, yardımcı malzemelerde yüzde 100'e varan oranlardaki ithalat bağımlılığı ile bir yere varılamaz. Tüketici gıda ürünü alırken daha fazla ödemeyi ambalajına, etiketine yapmış olur. Üreteni, işleyeni ve tüketeni rahatlatacak önlemler alınması gerekiyor.

Tarımda maliyeti en çok artıran iki girdi; gübre ve inşaat

Türkiye İstatistik Kurumu'na (TÜİK) göre son 1 yılda gübre fiyatı yüzde 41,78, yem fiyatı yüzde 22,73 oranında artmış. Bu veriler size inandırıcı geliyor mu?

Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ni açıklayan TÜİK verilerine göre, tarımsal girdi fiyat endeksi, Nisan'da bir önceki aya göre yüzde 1,71 artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 22,15 arttı. Yıllık bazda en fazla artış yüzde 41,78 ile gübre ve toprak geliştiriciler alt grubunda gerçekleşirken, ikinci sırada yüzde 36,54 ile çiftlik binaları (ikamet amaçlı olmayanlar) ve yüzde 32,68 ile bina bakım masrafları oldu.

Yani gübre ve inşaat tarımda girdi maliyetlerini artıran en önemli iki kalem oldu. Buna yemi de eklemek gerekiyor.

Gıda fiyatlarında olduğu gibi girdi fiyatlarında da çiftçinin gübre fiyatı ile TÜİK'in fiyatları birbirini tutmuyor. Çiftçiye sorarsanız gübre fiyatlarındaki artış açıklananın iki katı.

Yem fiyatındaki artış da inandırıcı değil

Hayvan yemindeki fiyat artışı yıllık bazda TÜİK'e göre yüzde 22,73 oldu. Türkiye Yem Sanayicileri Birliği'nin verilerine göre ise yem türlerine göre yıllık artış yüzde 60-70 arasında değişiyor.

Hayvancılık yapan yetiştiriciler artık haftalık yüzde 3-5 oranında artan fiyatları takip etmekte zorlanırken, yıllık yüzde 22,73'lük artış hiç inandırıcı değil.

Geçen yılın aynı ayına göre en az artış yüzde 5,85 ile tohum ve dikim materyali, yüzde 11,09 ile tarımsal ilaçlar ve yüzde 16,10 ile diğer mal ve hizmetler alt gruplarında yaşandı.

Tarımsal ilaçlar veya etken maddeleri büyük oranda ithalatla karşılanıyor. Dövizdeki artışa rağmen nasıl bu kadar düşük bir artış olabiliyor. Yine gübrede olduğu gibi tarımsal ilaçlarda da TÜİK'in fiyatları ile çiftçinin aldığı ürünün fiyatı farklı.

	2020	2021
Sitrik asit, sanayi tuzu, koruyucular	700 \$/ ton	1400 \$/ton
Boş teneke (3100 ml A10 teneke) Haziran sonu yüzde 25 daha zam bekleniyor	400 \$/1000 adet	580 \$/ 1000 adet
Etiket	Euro bazında %40 zam	
Karton koli	TL bazında yüzde 100'e yakın zam. Ana neden <u>kağıt</u> yok. Hep ithal o da her zaman gelmiyor	
Teneke kapak	TL bazında yüzde 50'ye yakın zam	
Plastik ambalaj, plastik kapak	Dövize endeksli fiyat, günlük değişiyor.	

Son 1 yılda bazı yardımcı malzemelerdeki fiyat artışı

Avrupa'nın açık ara en ucuz ülkesi haline geldik

Alaattin AKTAŞ 22 Haziran 2021 Salı

✓ Türkiye, kur artışının fiyat artışından daha yüksek olması yüzünden Avrupa'nın yabancılar açısından en ucuz ülkesiydi, bu durum geçen yıl daha da pekişti. Ucuzlukta Avrupa'nın çoğu ülkesine adeta fark atar duruma geldik.

Üzülmeli mi, sevinmeli mi, bilemedik doğrusu. Avrupa'nın en ucuz ülkesi olma durumumuz giderek pekişiyor. Ama yanlış anlaşılmasın; bu ucuz ülke olma durumu Türkiye'de yaşayanlar açısından değil, Türkiye'ye ceplerindeki dolarlarla, eurolarla yurtdışından bakanlar açısından...

Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (EUROSTAT) tarafından oluşturulan 2020 yılına ait satınalma gücü paritesi verileri dün açıklandı. Açıklamayı TÜİK yaptı.

Türkiye 2018 ve 2019 yıllarında da Avrupa'nın en ucuz ülkesi durumundaydı. Geçen yıl ise daha ucuz bir ülke haline geldik.

Bu durum Türkiye'de fiyatlar gerilediği için olmadı tabii ki. Kur artışının fiyat artışından daha fazla olması yüzünden böyle bir durum oluştu.

AB 100, Türkiye 32

EUROSTAT verilerine göre Türkiye'nin fiili bireysel tüketime ilişkin fiyat düzeyi endeksi geçen yıl 32'ye geriledi.

Türkiye'nin endeksi 2019'da 41, 2018'de 40 düzeyinde bulunuyordu.

Fiyat düzeyi endeksi, ülkelerin ulusal para birimlerinin karşılaştırılmalı olarak döviz kuruna göre alım gücünü gösteriyor. Bir ülkenin fiyat düzeyi endeksi 100'den büyük ise o ülke karşılaştırıldığı ülke grubu ortalamasına göre pahalı, 100'den küçük ise ucuz olarak ifade ediliyor.

Türkiye'nin 2020 yılı için 32 olarak hesaplanan fiili tüketime ilişkin fiyat düzeyi AB ülkeleri genelinde 100 euro karşılığı satın alınan aynı mal ve hizmet sepetinin Türkiye'de 32 euro karşılığı Türk Lirası'na alınabildiği anlamına geliyor.

NİYE GİDEREK UCUZ ÜLKE OLUYORUZ?

Son üç yıldaki fiyat düzeyi... 40'tan 41'e, sonra 32'ye... Bu nasıl mı oluyor, çok basit bir örnekle açıklayalım:

"2019'da euro diyelim 5 lira, söz konusu mal ve hizmet sepeti 100 lira, yani bu sepeti 20 euroya alabiliyorsunuz. 2020'ye geliyoruz, euro olmuş 10 lira, bu mal ve hizmet sepetinin fiyatı da 100 liradan 150 liraya çıkmış, artık bu sepet için 20 değil 15 euro yetiyor."

Yani Türkiye, fiyatlar arttığı halde döviz daha fazla artış gösterdiği için "Türkiye'de yaşayanlar ve TL kazananlar açısından değil, yurtdışında yaşayanlar ve döviz kazananlar açısından" giderek daha ucuz bir ülke haline geliyor.

GELİRİ BİZDEN DÜŞÜK YALNIZCA ALTI ÜLKE VAR

Satınalma gücü paritesine göre Türkiye'nin 2020 yılındaki GSYH endeks değeri 64 olarak hesaplandı. AB ortalamasının 100 olduğunu belirtelim.

Türkiye, 64 olan endeks değeriyle, yani bir anlamda gelir düzeyiyle, yalnızca altı ülkeyi geride bırakıyor. Bulgaristan, Karadağ, Sırbistan, Kuzey Makodenya, Bosna-Hersek ve Arnavutluk endeks değeri bizden düşük olan ülkeler. Avrupa'nın 31 ülkesi ise bizden daha zengin.

Satınalma gücü paritesine göre kişi başına fiili bireysel tüketim değerlerinde durumumuz biraz daha iyi. Bu değer geçen yıl 72 oldu. AB ortalaması yine 100.

Bu sıralamada dokuz ülkeyi geride bırakan Türkiye, 28 ülkenin ise gerisinde kalmış durumda.

GSYH endeks değeri 64 düzeyindeyken, fiili bireysel tüketim değerinin 72 ile daha yüksek oluşması, Türkiye'de sağlık ve eğitim gibi hizmetlerin bir kısmının bazı Avrupa ülkelerine göre ücretsiz sunulmasından kaynaklanıyor.

Abdulkadir Selvi Meclis Başkanı Soylu'nun istifasını istemiş mi?

22 Haziran 2021

Ne olursunuz yazının başlığına bakıp, bu kadar cehalet ancak tahsille olur, demeyin. Bunca yıl siyaset kulisi yazıyorsun, Meclis başkanının bir bakanın istifasını istemek gibi bir yetkisinin olmadığından haberin yok mu, diye eleştirmeyin. Anayasaya göre bakanların istifasını ancak cumhurbaşkanı ister diye beni suçlamayın.

Meclis Başkanı **Mustafa Şentop** ile İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**'nun görüşmesi hakkında yazılıp konuşulanları bir haftadır ağzım açık bir şekilde izliyorum. Yazılanları okuyunca kendime **"Bir de siyaset kulisi yazıyorum diyorsun ama dünyadan haberin yok"** diye kızdığım da olmuyor değil. Sadece ben değil tüm Ankara temsilcilerinin, siyaset yazarlarının hiçbirinin de bu işten haberi olmamış.

Nasıl atlamışız... Öyle böyle değil. Uzun atlama...

Maksat algı operasyonu olunca bilgiye gerek yok. Anayasa şöyle yazıyormuş, perde arkasında şunlar konuşulmuş, siyasi gelenek böyleymiş demenin de anlamı yok.

ÖRNEĞİ YOK

Parlamenter sistemle yönetildiğimizde hükümeti başbakan kurar, kabineyi cumhurbaşkanı onaylardı. Bakanların azli ise başbakanın talebi üzerine Cumhurbaşkanı'nın onayıyla gerçekleşirdi.

AK Parti hükümetlerini geçtim, darbe dönemleri dahil Türk devlet geleneğinde Meclis başkanlarının bakanların istifasını talep etmesi gibi bir uygulama yok. Meclis Başkanı **Şentop**, Türkiye'nin en önemli hukukçularından biri. **Şentop** hangi yetkiye göre **Soylu**'nun istifasını isteyecekti? Zaten görüşmenin hiçbir yerinde de böyle bir talep yok. Tam aksine sıcak havada geçen ve "**Sık sık görüşelim**" diye bitirilen bir görüşme.

ANAYASAYA GÖRE

Başkanlık sisteminde ise bu yetki yine Cumhurbaşkanı'nda. Zaten Cumhurbaşkanlığı Kabinesi kuruluyor. Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkilerinin sıralandığı Anayasa'nın 104. maddesinde, "Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanları atar ve görevlerine son verir" deniyor.

HİÇBİR DÖNEMDE YAŞANMAMIŞ

Ne şimdiye kadarki 66 hükümet zamanında ne de AK Parti iktidarında kurulan 9 hükümette böyle bir örnek yaşanmamış. Ayrıca Cumhurbaşkanı **Erdoğan** yetkilerine hâkim, yetkilerini sonuna kadar kullanan güçlü bir lider. Bir bakanının istifasını kendi isteyemiyor da Meclis başkanının mı istemesini bekliyor? Bunu başta hukuk adamı olan **Mustafa Şentop** kabul etmez ayrıca **Erdoğan** gibi güçlü bir lider yetkisini kimseyle paylaşmaz.

GÖRÜŞME SICAK BİR HAVADA GEÇMİŞ

Görüşmenin içeriğine ilişkin olarak kulislerin nabzını tutmaya çalıştım.

1)Her iki taraf görüşmenin sıcak bir havada gerçekleştiğini teyit ediyor.

2) Meclis Başkanı Şentop, İçişleri Bakanı Soylu'yu makam katında karşılamış.

3) Bir buçuk saat süren sıcak bir görüşmenin ardından **Şentop** konuğunu dış kapıya kadar uğurlamış.

4) Bir buçuk saat süren görüşmede ülke gündemindeki konular konuşulmuş. **Soylu** yanıtını yazılı olarak sunmuş.

5) Soylu'nun mektubunda 10 bin dolar alan siyasetçi iddiasının yargıya taşındığına yer verilmiş.

Görüşmenin sonunda ise Şentop ile Soylu daha sık görüşme kararı almışlar.

HDP O TERCİHİ YAPABİLECEK Mİ?

ANAYASA Mahkemesi HDP'yle ilgili kapatma davası açılmasına oybirliği ile karar verdi. Anayasa Mahkemesi iddianameyi HDP'ye göndererek 60 günlük süre zarfında ön savunmasını yapmasını isteyecek. Eğer HDP bu süre zarfında ön savunmasını yetiştiremezse ek süre isteyebilecek. HDP'den gelecek ön savunma ise Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Bekir Şahin**'e gönderilerek esas hakkındaki görüşü sorulacak.

O aşamadan sonra ise esas hakkındaki süreç başlayacak.

Anayasa Mahkemesi, HDP'nin banka hesaplarına tedbir konuşmasını talebini ise bu aşamada reddetti. Yargılama sonunda nasıl bir karara varılır orasını bilemiyorum. Aynı şekilde siyasi yasak talebi de yargılamanın sonuna bırakıldı.

KISIRDÖNGÜ

Kapatma davası nedeniyle bazı noktaların altını çizmek istiyorum.

1) HDP çizgisindeki partiler için ilk kez açılmış bir dava değil. HDP, HEP'ten bu yana kapatma davası açılan 8'inci parti. Türkiye kapatmaya, onlar yeni parti kurmaya doymadı. Peki bu kısırdöngüyü kırmak için bir çaba var mı?

2) HDP yönetimi, sine-i millete dönme ya da bu aşamada HDP'yi feshedip Meclis'teki yedek partileri olan Demokratik Bölgeler Partisi'ne geçmek yerine kapatma davasını bir demokrasi mücadelesine dönüştürme kararı aldılar. Yerinde bir karar.

ÖZELEŞTİRİ YAPMADILAR

3) HDP çizgisindeki partiler hep PKK'yla ilişkileri açısından kapatıldılar. Şimdiye kadar hiçbir zaman bu sorgulamayı yapmadılar ama bu kez "Bu yol çıkmaz sokak, PKK bağlantılı 40 parti kursak kırkı da kapatılır, onun yerine demokrasi mücadelesini önceleyen yeni bir siyasi yapılanmaya gidelim" derler mi? Umudum yok. Çünkü patron HDP değil, Kandil.

4) HDP yüzde 13 oy almış, **"Türkiyelileşme"** adına 7 Haziran seçimlerinde Meclis'e 80 milletvekili sokmuş bir parti. Demokratik siyaset tercihini yaptığı takdirde Türk demokrasisine de önemli bir katkı sağlayacak.

BATASUNA KARARI

5) HDP iddianamesinin ayrıntılarına ulaştığımızda PKK ile HDP arasındaki organik ilişkiler hakkında daha çok bilgi sahibi olacağız. Ama terör örgütünün kontrolündeki bir parti dünyanın hangi ülkesinde olursa olsun kapatılır. AİHM'nin onayladığı Batasuna kararında, bu parti terör örgütünün eylemlerini kutsamayı bir kenara bırakıp, terör eylemlerini kınamadığı için kapatıldı. AİHM de bunu onayladı.

6) Bir kısırdöngü oluştu. Parti kur, parti kapat, bu tablo Türkiye'yi yasakçı bir ülke konumuna düşürüyor. Demokrasimizin kalitesini düşürüyor. Bölge halkında "Parti kuruyoruz partimiz kapatılıyor, belediye başkanı seçiyoruz kayyum atanıyor" gibi bir hayal kırıklığına yol açıyor.

7) HDP siyaseti kapatılan her parti ile daha da büyüdü ama gösterilen toleransa rağmen HDP'li siyasetçiler PKK ile ilişkileri konusunda en ufak bir özeleştiri yapmadı.

GERRY ADAMS ÇIKMADI

8) Kürt siyasetinde İRA terörünü bitirerek dünya barışına önemli bir hizmet sunan Sinn Fein lideri **Gerry Adams** gibi bir lider çıkmadı.

YENİ BİR YOL BULMALI

9) Hannibal gibi "Ya yeni bir yol bulmalı ya da yeni bir yol açmalı".

Esfender KORKMAZ

Ekonomide büyüme çetelere yaradı

yuruur

22 Haziran 2021 Salı

2020 yılında pandemi nedeniyle global ekonomi daraldı. Bu sene bütün dünyada GSYH'da büyüme var. Bunun iki nedeni var; Birisi tüketici talebinin ve üretimin daha fazla ertelenmesi mümkün değil, ikincisi 2020 baz yılı eksi olunca, 2021 büyüme oranları yüksek çıkıyor.

Türkiye de 2021 yılında yüzde 6,5 dolayında büyüyecek.

Dünyada ve Türkiye'de 2021 büyüme tahminleri şöyledir;

IMF tahminleri yüzde büyüme oranı:

- * Gelişmekte olan ülkeler ortalaması; 6,7
- Gelişmiş ülkeler ortalaması; 5,1
- * Euro Bölgesi; 4,4
- * Çin; 8,4
- * Hindistan; 12,5
- * Türkiye; 6,0

Türkiye 2021 büyüme tahminini ayrıca **Dünya Bankası** yüzde 5; **OECD** yüzde 5,7, **J.P Morgan** yüzde 6,8 olarak açıkladı.

2021 yılı büyüme oranı için beş önemli tespit yapabiliriz;

Bir... Yüzde 6,5 büyüme , bizim gibi gelişmekte olan dünya ortalamasına yakın bir büyümedir.

Eminim ki siyasi iktidar ve yandaş medya bu büyümeyi Türkiye uçtu olarak yorumlayacaktır.

İki... Büyüme yoksullaşma getirdi.

Bir ülke yoksullaşarak da, servet kaybederek de büyüyebilir. Söz gelimi, eski bir binayı yıkarsanız, servet kaybı ortaya çıkar. Ama o binanın yıkılması için yapılan her türlü harcama katma değer yaratır ve büyümeye yansır.

Türkiye sürekli cari açık veriyor. Cari açık bu sene de 30 milyar doların üstünde olacaktır. Bu yolla dışarıya kaynak çıkışı oluyor. Kaynak kaybı servet azalması demektir. Ayrıca bu açıklar ile kamu-özel iş birliği ile yapılan yollar, hastaneler dış borçla kapatılıyor. Dış borçlar potansiyel büyümeyi negatif etkiliyor. Net dış borç ödeme durumunda yoksullaşma olacaktır.

Dahası ithal girdiye bağımlı büyüme olduğu için istihdam yaratmıyor.

Özetle Türkiye, geleceğini bugünden tüketerek büyüyor.

Üç… Gelişmekte olan ülkelerde daha yüksek büyüme oranı, daha fazla katma değer yaratma anlamına gelmiyor.

Düşük GSYH'da büyüme daha yüksek oluyor. Söz gelimi GSYH 100 milyar dolar olan bir ülkede yüzde 10 büyüme, 10 milyar dolar katma değer demektir. Buna karşılık GSYH'sı 500 milyar dolar olan bir ülkede yüzde 5 büyüme, 25 milyar dolar katma değer demektir.

Dört... Türkiye'de büyüme halka yansımıyor. Bu nedenle gelir dağılımı giderek bozuldu.

Gelişmekte olan ülkelerde gelir dağılımının bozulması, belli ellerde sermaye birikimine yol açabilir. Bu sermaye yatırımlara giderse, büyüme artar, istihdam artar. Gelir dağılımı geçici olarak bozulmuş olur.

Türkiye'de öyle değil. Türkiye'de gelir dağılımı, çeteler lehine halkın aleyhine bozuldu.

Bugüne kadar devlet malının meşru olmayan yollardan nasıl kullanıldığı, ihale yolsuzluklarının ortaya çıkması, devletle iş birliği yapanların ve kara para aklayanların itirafları ile gün yüzüne çıktı. Giderek de çıkıyor. Dünyanın hiçbir ülkesinde hiçbir zaman bu tür olaylar hasır altında kalmadı. Mutlaka çıkar çeteleri arasında anlaşmazlık çıkıyor ve itiraflar başlıyor.

Çetelerin kara para aklaması, bir şirkete çökerek hisse devri, büyümeyi artırır. Ama sermaye birikimi yaratmaz. Servet artışı yaratmaz. Dahası da bu paralar kendisini sağlama alsın diye yurt dışına çıkar.

Beş... Büyüme kalkınma sağlamadı.

Gelişmekte olan ülkelerde toplum refahını artırmak için, büyümeden daha önemlisi kalkınmadır. Kalkınma kriterleri, gelir artışı yanında bu gelirin adil bölüşümü, toplumun eğitim, sağlık, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanmasıdır.

Dünya kalkınma göstergelerine göre;

* Bin kişiye düşen doktor sayısı, Türkiye'nin içinde bulunduğu Avrupa ve Orta Asya ülkelerinde ortalama 3,37 iken Türkiye'de 1,76'dır.

* Avrupa'da hastanelerde bin kişiye düşen yatak sayısı, 5,92 iken Türkiye'de 2,7'dir.

* OECD ülkelerinde okula veya işe gitmeyen gençler ortalama oranı yüzde 16, AB'de yüzde 14 iken; Türkiye'de yüzde 28,8'dir.

* Ekonomik istikrar sorunu yaşayan üç-beş ülke dışında dünyada enflasyonun en yüksek olduğu ülke Türkiye'dir.

Sonuç: Artık anlaşılıyor ki Türkiye'de Devletle veya devlette bazı yetkililerle çeteler arasında iş birliği yapılmış. Bu durum hayatın normal akışına aykırıdır. Sürdürülemez. Böyle bir sistem sonunda kendi kendini yok eder.

22 Haziran 2021, Salı BAŞYAZIMEHMET BARLAS Bakalım Türk demokrasisi HDP olmadan da yaşayabilecek mi?

Kendilerini siyasetin derin aklının sahibi olarak görenler, HDP kapatılsa da açık kalsa da bundan sadece o partinin yararlanacağını iddia ediyorlar. Sahip oldukları belediyelerle ülkeyi bir hendekler savaşının eşiğine getiren ve kendileri ile PKK terörü arasına bir ayraç koyamayan HDP, meğer Türk demokrasisinin sağlığının güvencesiymiş.

Kurtuluş Tayiz yazmış

Sevgili arkadaşım **Kurtuluş Tayiz,** dünkü Akşam'da bu safsataya **"Artık yeter**" demiş ve şöyle yazmıştı:

"Derin suikastlar, faili meçhul cinayetler... 90'larda Türkiye'nin başına bela edilen bu kanlı olayların arkasında Amerika'nın uzantısı 'paralel devlet' vardı. Amaç da terör örgütü PKK'yı siyasallaştırmak ve Kürtlerin desteğini kazanmasını sağlamaktı.

Bu cinayetlerle PKK bağlantılı siyasi partilerin taban bulması sağlandı. 7 Haziran öncesi ise işi toplu katliamlara vardırdılar. Seçime iki gün kala Diyarbakır'da HDP mitinginde patlatılan bomba hafızalardadır. Suruç ve Ankara Garı patlamaları da öyle..."

Terör ve demokrasi

"Bu terör saldırılarıyla Türk siyaseti dizayn edilmeye çalışılmış, HDP'ye büyük bir toplumsal destek sağlanması hedeflenmiştir. Türkiye, bu dönemleri her ne kadar geride bırakmayı başarmışsa da tümden sıfırlayacak noktaya gelememiştir. Seçim sathı mailine girildiği her seferinde siyasi cinayetler gündeme gelmeye devam etmektedir."

İddianame kabul edildi

Evet, artık doğal gündemi kovalamaya başlayabiliriz. HDP'nin kapatılması istemiyle yeniden açılan davada ilk incelemesini tamamlayan Anayasa Mahkemesi, iddianamenin kabulüne karar verdi. Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, Halkların

Demokratik Partisi'nin (HDP) kapatılması istemiyle yeniden açılan davada iddianamenin oybirliğiyle kabulüne karar verdi. HDP'nin hazine yardımlarının bulunduğu banka hesabına bloke konulması yönündeki tedbir talebinin bu aşamada reddine hükmedildi.

Ceza davası

Anayasa Mahkemesi raportörünün, iade gerekçesindeki eksikliklerin giderildiği tespitini yaparak iddianamenin kabulü yönündeki hazırladığı raporu ve başsavcılığın iddianamesini yeniden inceleyen heyet, iddianamede eksiklik tespit etmeyerek oybirliğiyle kabulüne karar verdi. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, bir siyasi partinin kapatılması istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne açılan davalarda **"ceza davası"** prosedürü izleniyor. Hazırlanacak tensip tutanağında kapatma davası sürecinde izlenecek yöntem belirlenecek.